

Буллинг - физикалық немесе психикалық жағынан күшті адам немесе адамдар тобы басқа адамға физикалық немесе психологиялық ауыртпалық келтіруден ләззат алатын агрессивті емдеу түрі . Мұндай әрекеттер жүйелі сипатқа ие және көбінесе адамға (сыныптасына, әріптесіне) негізсіз немқұрайлылық пен тәкаппарлық қатынаста көрінеді. Оның барлық мәлімдемелері мен әрекеттері сынға ұшырайды, оның сыртқы түрі мен киіну мәнері күлкіге ұшырайды, тіпті бопсалау мен физикалық зорлық-зомбылыққа әкелуі мүмкін. Агрессивті мінез-құлықтың бұл түрі бір уақытта бір жерде болатын адамдар тобында анық байқалады (мектептегі қорқыту элементтері тіпті балабақшадағы мектеп жасына дейінгі балалар топтарында да байқалады);

Буллингтің пайда болуының маңызды себебі - ересектер тарапынан оның көріністеріне назар аудармау және оған негізделген алаңдаушылық.

Бейтарап бақылаушылар қорлаудың сыбайластарына айналады , бұл жерде топ мүшелерінің бірі жәбірленуші мәртебесін дамытады. Қорқытуды сол адамдар жасайды ,«жақсы жолды» түсінбейтін, ережелерді қайта-қайта бұзатын, өз билігін көрсету, пайда табу немесе көңіл көтеру үшін басқа студенттерге зорлық-зомбылық пен қысым көрсету.

Әдетте, бұзақылар (қорқытуды бастағандар осылай аталады):

- ✳ анасынан айырылу жағдайында тәрбиеленген балалар;
- ✳ жалғыз басты ата-анасы тәрбиелеген балалар;
- ✳ анасының өмірге теріс көзқарасы бар отбасылардан шыққан балалар;
- ✳ күшті және авторитарлық отбасылардан шыққан балалар;
- ✳ жанжал отбасыларынан шыққан балалар;
- ✳ стресске төзімділігі төмен балалар;
- ✳ оқу үлгерімі төмен балалар.

Бұзақылық мұндай балаларға агрессияны басқа адамға бағыттау арқылы өздерінің дәрменсіздігін жасыруға көмектеседі;

« Буллинг – себептері мен оны жеңу жолдары»

Қорқыту жағдайының өзі балалар тұлғасының қалыптасуының бұрмалануына әкеледі. Дәл бала мен жасөспірімге моральдық қанағат беретін құрбылар тобындағы лайықты орын, қалыпты психикалық дамуының негізгі шарты болып табылады.

Кез келген бала құрбан болуы мүмкін, бірақ әдетте олар басқалардан әлсіз немесе қандай да бір жолмен ерекшеленетін адамды таңдайды:

- ✦ физикалық кемістіктер;
- ✦ мінез-құлық ерекшеліктері - интроверттер мен флегматиктер немесе импульсивті мінез-құлқы бар балалар;
- ✦ сыртқы түрінің ерекшеліктері;
- ✦ нашар әлеуметтік дағдылар;
- ✦ мектептен қорқу;
- ✦ топта өмір сүру тәжірибесінің болмауы;
- ✦ төмен интеллект және оқу қиындықтары.

қорланса не істеу керек :

1. Мұғаліммен және психологпен сөйлесіңіз - бұл сынып жетекшісі, мектеп психологы немесе мектеп әкімшілігінің өкілі болуы мүмкін.

2. Егер мектеп жауап бермесе, лауазымды тұлғаларға (білім бөлімі, балалар құқықтары жөніндегі уәкіл, прокуратура және сот) хабарласыңыз.

3. әлеуметтік желілердегі жазбалар , журналистермен, баспасөзбен, ҰЕҰ-мен байланысыңыз).

4. Балаңыздың психологиялық жағдайы туралы пікір алу үшін міндетті түрде психологқа барыңыз.

5. Егер баланың денсаулығына физикалық зақым келтірілсе, баланы құқықтық қорғауға кірісіңіз:

6. баланы мектепке апаруды тоқтату;

7. дәлелдемелерді жинау (медициналық анықтама , фотосуреттер, бейнелер, аудио файлдар, бүлінген заттар, куәгерлердің аты-жөні);

8. Полиция мен прокуратураға арыз жаз.

қорлау жоқ деп мәлімдейтін жауапты және қамқор ересек адамды кездестіресіз .

Әңгімелесу жүргізу бойынша ұсыныстар жарақат алған бала

- ✦ байсалды бол;
- ✦ балаңызға қорқыту мен қудалау туралы айтып, оған сенетініңізді және оның дұрыс әрекет жасағанын айтыңыз;
- ✦ оның әңгімесін мұқият тыңдаңыз, шыдамды болыңыз, эмоцияларыңызды ұстауға тырысыңыз;
- ✦ Балаңызға онымен болған оқиға оның кінәсі емес екенін айтыңыз.

Мектеп педагог-психологтары